

Adatfeldolgozók a vállalkozás működésében – több partnerünk az, mint gondolnánk

Vállalkozásvezetőként, ha adatvédelemről esik szó, általában az ügyfél vagy érintetti tájékoztatóra vagy a weboldalon felugró süti kezelő felületre gondolunk. Pedig tény, hogy a GDPR egyik fontos területe a vállalkozás külső partnereivel, beszállítóival, közreműködőivel való együttműködés, illetve ennek adatvédelmi keretei.

A legtöbb vállalkozás igénybevesz olyan szolgáltatót, amely a működése során személyes adatokat kezel. A könyvelő a munkavállalók béradataihoz, az informatikai szolgáltató a céges szerverekhez fér hozzá, a felhőszolgáltató az elektronikus dokumentumokat tárolja, míg a hírlevélküldő rendszer ügyféladatokat kezel.

Ezek a partnerek - tevékenységüknél fogva - a legtöbb esetben adatfeldolgozóznak minősülnek.

A GDPR szerint adatfeldolgozó az a természetes vagy jogi személy, aki a személyes adatokat az adatkezelő nevében és annak utasításai alapján kezeli. Fontos kiemelni, hogy az adatfeldolgozó nem maga dönti az adatkezelésről, kizárólag a megbízó utasításai szerint jár és járhat el. Az Európai Adatvédelmi Testület (EDPB) útmutatója szerint az adatkezelő felelőssége attól, hogy külső szolgáltatót vesz igénybe, nem szűnik meg, sőt a kapcsolatot írásbeli szerződésben kell rendeznie, amelynek fontos és lényeges eleme a felelősség kérdése.

Egy átlagos magyar vállalkozásnál az adatfeldolgozók köre jóval szélesebb lehet, mint azt elsőre gondolnánk. Ide tartozhat például a könyvelő, a bérszámfejtő, az informatikai rendszergazda, a felhőalapú tárhelyszolgáltató, a biztonsági mentéseket végző cég, a hírlevélküldő szolgáltatás, a webáruház motorjának üzemeltetője vagy akár az a vállalkozás is, amely a céges kamerarendszert felügyeli.

Adott egy húsz fős kereskedelmi vállalkozás, ahol a cég Microsoft 365-öt használ, és ezzel kapcsolatban külső informatikai szolgáltató akár egy külsős informatikussal üzemelteti a számítógépeket, vagy külön könyvelőiroda készíti a bérszámfejtést, a hírleveleket egy online marketingplatform küldi ki, a weboldalt pedig egy külső fejlesztő üzemelteti. Ebben az esetben akár öt-hat különböző adatfeldolgozó is részt vesz ugyanazon vállalkozás működésében.

Éppen ezért nagyon fontos, hogy a vállalkozások ne csak azt tartsák nyilván, hogy milyen személyes adatokat kezelnek, hanem azt is, hogy ezekhez az adatokhoz kik férnek hozzá, vagy kiknek van jogosultsága ehhez.

Tegyük hozzá, hogy a szabályozás nem csupán elméleti kérdés, és nem csak a közvetlen adatfeldolgozóra vonatkozik. Az Európai Adatvédelmi Testület 2024-ben kiadott állásfoglalásában már kihangsúlyozta, hogy bizonyos esetekben a teljes adatfeldolgozói lánc – vagyis az adatfeldolgozó által igénybe vett további alvállalkozók – átláthatóságát is biztosítani kell. Ez kiemelten fontos a felhőszolgáltatások és összetett informatikai rendszerek használata során.

Mit érdemes tehát minden vállalkozásnak ellenőriznie?

- Készült-e írásbeli adatfeldolgozási szerződés minden olyan partnerrel, aki személyes adatokat kezel?
- Pontosan ismert-e, hogy mely szolgáltatók férnek hozzá a személyes adatokhoz?
- Tudjuk-e, hogy ezek a szolgáltatók vesznek-e igénybe további alvállalkozókat?
- Megfelelő technikai és szervezési intézkedésekkel védik-e a rájuk bízott adatokat?

Összegzésképpen megállapíthatjuk, hogy az adatfeldolgozók igénybevétele ma már a vállalkozások működésének egyik természetes része, mely jelentős üzleti előnyt jelenthet. Emellett nem szabad elfelejtenünk, hogy a GDPR alapján az adatkezelő felelőssége ilyenkor sem szűnik meg. A megfelelő partner kiválasztása, az írásbeli adatfeldolgozási szerződés megkötése és a szolgáltatók rendszeres felülvizsgálata nem pusztán jogszabályi kötelezettség, hanem a vállalkozás biztonságos működésének alapvető feltétele.

Szabó Péter